

VUODEN 2024 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2025 – 2026 TALOUSSUUNNITELMAN LAADINTAOHJE

Yleistä

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Investoinneista tehdään viisivuotissuunnitelma.

Karkkilan kaupungin hallintosäännön 2 §:n 4 momentin mukaan kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. 62 §:n mukaan kaupunginhallitus hyväksyy talousarvion suunnitteluohjeet ja talousarvion laadintaohjeet sekä talousarvion valmistelun aikataulut.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt joulukuussa 2021 Rautainen kotikaupunki – Karkkilan kaupunkistrategian vuosille 2022 - 2025. Strategiaan kirjatut Karkkilan kaupungin muutosteemat kertovat uuden kaupunkistrategian tärkeimmät alueet, joissa meidän on onnistuttava tulevaisuudessa. Jatkuvuuden ja toimintakyvyn turvaaminen edellyttää, että kaupunkiorganisaationa toimimme asukaslähtöisesti ja tehokkaasti. Kehitämme palveluprosessiemme sujuvuutta, toimivaa ja tarkoituksenmukaista palveluverkkoa sekä kaupunkiorganisaation selkeyttä. Panostamme erityisesti kaupungin talouden tasapainoon ja riskien hallintaan. Vahvistamme toimintamme avoimuutta. Kiinteistöomaisuutemme tukee kaupungin ydintekemistä. Olemme turvallinen ja arvostettu työnantaja. Huolehdimme henkilöstömme hyvinvoinnista ja työyhteisömme hyvästä ilmapiiristä.

Kaupunkitasoinen talousarvion laadintakehys:

Karkkilan kaupunki Talousarviokehys (ulk+sis)	TP 2022	MTA 2023	Kehys 2024	muutos-% MTA23/ kehys24
Toimintatuotot	7 146 932	7 181 525	7 692 290	7,1 %
Myyntituotot	2 644 159	2 758 415	3 128 752	13,4 %
Maksutuotot	490 403	513 000	533 520	4,0 %
Tuet ja avustukset	1 641 580	1 459 842	1 481 740	1,5 %
Muut toimintatuotot	2 370 790	2 450 268	2 548 279	4,0 %
Toimintakulut	-59 305 963	-25 503 108	-27 205 077	6,7 %
Henkilöstökulut	-15 879 568	-15 543 098	-17 266 587	11,1 %
Palkat ja palkkiot	-12 182 270	-12 448 424	-13 070 845	5,0 %
Henkilöstösivukulut	-3 697 298	-3 094 674	-4 195 741	35,6 %
Eläkekulut	-3 437 955	-2 660 649	-3 725 191	40,0 %
Muut henkilöstösivukulut	-259 344	-434 025	-470 550	8,4 %
Palvelujen ostot	-39 007 062	-5 338 348	-5 141 205	-3,7 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-2 776 464	-2 875 868	-2 985 151	3,8 %
Avustukset	-1 000 346	-1 017 400	-1 056 061	3,8 %
Muut toimintakulut	-642 524	-728 394	-756 073	3,8 %
Toimintakate	-52 159 032	-18 321 583	-19 512 787	6,5 %
Verotulot	35 387 781	18 506 300	18 222 000	-1,5 %
Kunnallisvero	31 013 554	14 900 000	14 730 000	-1,1 %
Kiinteistövero	2 391 752	2 300 900	2 473 000	7,5 %
Yhteisövero	1 982 474	1 305 400	1 019 000	-21,9 %
Valtionosuudet	22 198 173	5 833 485	6 000 000	2,9 %
Rahoitustuotot- ja kulut	-39 162	-1 597 600	-1 902 100	19,1 %
Korkotuotot	45 775	4 900	0	
Muut rahoitustuotot	256 263	100	500	400,0 %
Korkokulut	-246 522	-1 600 000	-1 900 000	18,8 %
Muut rahoituskulut	-94 677	-2 600	-2 600	0,0 %
Vuosikate	5 387 760	4 420 602	2 807 113	-36,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-2 893 188	-3 082 600	-3 300 000	7,1 %
Sumupoistot	-2 893 188	-3 082 600	-3 300 000	7,1 %
Tilikauden tulos	2 494 573	1 338 002	-492 887	

Toimielintasoinen vuoden 2024 talousarvion laadintakehys:

Toimintakatteiden vertailu, ulkoiset ja sisäiset yhteensä, €									
Toimielimet	TP2021	MTA2022	TP2022	TA2023	TAE2024	Erutus TP22- TAE24, €	muutos-%	Erutus TA23- TAE24, €	muutos-%
Keskusvaalilautakunta	-24 372	-19 956	-7 510	-12 421	-12 741	-5 231	0,70 %	-320	2,57 %
Tarkastuslautakunta	-20 714	-27 338	-29 437	-28 595	-29 730	-293	0,01 %	-1 135	3,97 %
Kaupunginhallitus	-36 868 281	-39 428 620	-37 244 016	-4 424 149	-4 682 401	32 561 615	-0,87 %	-258 252	5,84 %
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-15 456 362	-14 892 368	-15 748 711	-15 450 821	-16 322 405	-573 694	0,04 %	-871 584	5,64 %
Vapaa-aikalautakunta	-2 305 178	-2 422 863	-2 276 073	-2 560 573	-2 632 790	-356 717	0,16 %	-72 217	2,82 %
Tekninen lautakunta	3 487 946	3 799 114	3 440 744	4 559 915	4 587 426	1 146 682	0,33 %	27 511	0,60 %
Ympäristölautakunta	-294 789	-332 901	-294 092	-404 939	-420 146	-126 054	0,43 %	-15 207	3,76 %
YHTEENSÄ	-51 481 750	-53 324 932	-52 159 095	-18 321 583	-19 512 787	32 646 308	-0,63 %	-1 191 204	6,50 %

Talousarviovalmistelun ohjeet ja aikataulu

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 29.5.2023 kaupunkitasoisesta kehuksesta ja antaa toimielimille kokouksessaan 12.6.2023 talousarvion laadintaohjeet ja toimielintasoisen kehysten. Toimielintasoinen talousarviokehys ohjaa lautakuntien sekä kaupunginhallituksen toimintamenojen enimmäismäärien ja toimintatuottojen vähimmäismäärien tasoa, toimielintasoisten kehysten ohjaava sitovuustaso on toimintakate. Toimielinten tehtävänä on laatia toimintakatteiden puitteissa ehdotuksensa talousarvioksi ja käsitellä talousarvioehdotuksensa ohjeessa annetun aikataulun mukaisesti. Keskusvaalilautakunnan ja kaupunginvaltuuston osalta talousarviot valmistellaan kaupunginhallituksen talousarvioesityksen yhteydessä.

Talousarvioesityksen tulee sisältää myös

- käyttötalouden osan tekstit ja tunnusluvut
- strategiaan perustuvat mitattavat toiminnalliset tavoitteet
- olennaiset toimintaan ja talouteen kohdistuvat riskit ja epävarmuustekijät
- perustelut toimielimen investoinneille vuosille 2024 -2028
- taloussuunnitelmat vuosille 2025 - 2026

Konsernipalvelut valmistelevat talousarvioon koko kaupungin henkilöstöä koskevan osuuden yhteistyössä toimialajohtajien kanssa. Talousarviossa huomioidaan myös sisäiset tulot ja sisäiset menot. Suunnitelmavuosien syöttäminen järjestelmään tehdään sen jälkeen, kun kaikkien toimielinten luvut vuodelta 2024 on budjetoitu.

Taloussiantuntija ohjeistaa toimialoja tarkemmin talousarvioesitysten teknisestä toteuttamisesta.

Investointien osalta menokehys täsmennetään erikseen talousarvion laadintaprosessin yhteydessä.

Aikataulu

- Kaupunginhallitus antoi kaupunkitasoisesta kehysten 29.5.2023
- Johtajisto käsiteli laadintaa ja sen aikataulua 6.6.2023
- Kaupunginhallitus antaa toimielintasoisen kehysten ja talousarvion laadintaohjeet sekä aikataulun 12.6.2023
- Talousarvion laadintaohjeet, aikataulu ja kehys käsitellään yhteistyötoimikunnassa 14.6.2023

- Lautakuntien talousarvioesitykset tulee olla tallennettuna Accuna-taloussuunnitteluun 31.8.2023 mennessä.
- Toimialajohtajat esittelevät talousarvioehdotukset kaupunginjohtajalle ennen lautakuntien päätöksentekoa
- Kaupunginhallituksen talousarvioseminaari pidetään perjantaina 15.9.2023
- Kaupunginvaltuuston talousarvioseminaari pidetään 13. – 14.10.2023
- Kaupunginjohtajan talousarvioesitys kaupunginhallituksessa 30.10.2023 (ensimmäinen käsittely)
- Kaupunginhallitus tekee ehdotuksen veroprosenteista kaupunginvaltuustolle 30.10.2023
- Kaupunginvaltuusto päättää veroprosenteista 6.11.2023
- Kaupunginjohtajan talousarvioesitys kaupunginhallituksessa 20.11.2023 (toinen käsittely), esitys kaupunginvaltuustolle
- Kaupunginvaltuusto vahvistaa vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelman 11.12.2023

Henkilöstökustannukset

Toimialat, johtaminen ja elinvoima sekä konsernipalvelut tarkistavat vuoden 2024 henkilöstölistaukset ja toimittavat ne henkilöstö- ja hallintopäällikölle viimeistään 13.6.2023. Konsernipalvelut työstää tämän jälkeen henkilöstökustannuksia koskevat tiedot Accuna-taloussuunnitteluun. Kaikki henkilöstökuluja koskevat luvut budjetoidaan keskitetysti konsernipalveluissa.

Toimialojen tulee tarkistaa tiedot taloussuunnittelussa ja varmistaa niiden oikeellisuus ja tarvittaessa olla henkilöstökustannuksiin liittyvissä korjaustarpeissa yhteydessä konsernipalveluihin (henkilöstö-hallintopäällikkö tai sihteeri). Toimialojen tulee tarkistaa myös kokouspalkkioiden euromäärät.

Sisäiset erät

Sisäisten erien osalta kaupunkikehityksen toimiala ja konsernipalveluiden talousasiantuntija huolehtivat tietojen tallentamisesta.

Investoinnit

Investointikehys tarkennetaan myöhemmin kaupunginhallituksessa.

Yli 10 000 euron hankintoja, jotka tuottavat kunnalle tuloa tai ovat palvelutuotannon käytössä useamman tilikauden ajan, pidetään investointeina. 10 000 euron hankintaraja perustuu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelmanmukaisista poistoista. Ohjeen mukaan kunta voi kirjata hyödykkeestä aiheutuneen menon tilikauden kuluksi, mikäli hankintameno ennen rahoitusosuuden vähentämistä alittaa enintään 10 000 euroa (pienhankinta), eikä kirjaustavalla ole olennaista vaikutusta tilikauden tulokseen eikä taloudellisesta asemasta annettavaan kuvaan.

Irtaimen käyttöomaisuuden liittyvien investointien hankintamääräraha on tarkoitettu sellaisen irtaimen hankintaan, jonka käyttöikä on yli 3 vuotta ja hankintahinta yli 10 000 euroa. Jos hyödyke koostuu useasta eri osasta, joiden yhteenlaskettu hankintameno ylittää hintarajan, niin sitä pidetään

myös investointina. Tällaisia voi olla esimerkiksi kerralla hankittava hyödykeryhmä (mm. IT-laitteet) tai ensikertainen kalustaminen. Investointikohde ei kuitenkaan voi olla yhdistelmä useasta eri hyödykkeestä, jotka koskevat useita toimipisteitä. Poikkeuksena kuitenkin tilanne, jossa hankittava kohde on selkeästi yksilöitävä hyödykeryhmä ja hyödykkeet hankitaan yhteisellä hankintapäätöksellä, joka kohdistuu useaan toimipisteeseen, joista yksi toimipiste on selvästi suurempi kuin muut.

Rakentamiseen ja kunnostukseen liittyvät investoinnit valmistellaan toimialoilla ja annetaan tiedoksi kaupunkikehitysjohdajalle ja toimitetaan tiedoksi myös talousyksikköön. Investointihankkeissa on esitettävä perustelujen lisäksi myös niihin liittyvät valtionavustukset tai muut vastaavat tuet. Investointien tarveselvityksistä on käytävä ilmi investoinnin tarkoitus, tarve ja myös kuvaus siitä, tavoitellaanko investoinnilla palveluiden määrän lisäämistä, palveluiden parantamista vai palveluiden tehostamista. Myös hankkeen kokonaiskustannus ja euromääräinen hyöty kirjataan hankkeen tietoihin.

Kaupunkikehitysjohdaja vastaa siitä, että kaikki kaupungin investoinnit (myös muut kuin kaupunkikehitystoimialan) on kerätty ja tallennettu investointiosaan.

Lisätietoja: talousasiantuntija Sanna Paunonen, konsernipalvelujohtaja Leena Pieniniemi ja henkilöstö- ja hallintopäällikkö Karl-Johan Wickström